

drachten ongestoord verder konden worden gehouden. Het enorme voordeel voor mij was dat ik slechts een deel van hun rappe Frans en niets van hun geëmotioneerd geuite Italiaans verstond, zodat ik zelf als een liefdeloze rots in de branding, de vergadering in de hand kon houden. De velen, die mij na afloop kwamen bedanken voor de leiding van dit incident, hebben dit zeker niet begrepen.

Het volgend jaar zal, eveneens in het laatste weekend in oktober, het 3e Internationale Congres „Handicap et sexualité” gehouden worden onder leiding van dr. Jacques Waynberg. Wij hebben als onderwerp gekozen: „Handicap et sexualité chez des enfants.”

December 1981

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de redactie; deze behoudt zich het recht voor de stukken te bekorten)

De regeling van de contractietoestand van het veneuze vaatstelsel van de benen

Naar aanleiding van het Caput Selectum van VAN WELSUM (1982) zou ik het volgende willen opmerken. De auteur vermeldt, dat ergotaminederivaten constrictie van de venen kunnen remmen door blokkade van de alfa-adrenerge receptoren in de venewand. Door onderzoek aan geïsoleerde venen constateerde STÜRMER (1970) echter, dat dihydroergotamine (DHE) alfa-receptorstimulatie te weegbrengt. CHU e.a. (1976) toonden aan, dat DHE een toename van de tonus veroorzaakt van zowel huid- als spiervenen in de kattepoet. SCHNIZER e.a. (1976) registreerden bij de mens na injectie van 1 mg DHE een toename van de grootste snelheid van de veneuze bloedstroom tussen kuit en lies in liggende houding van $7,7 \pm 0,4$ cm/sec. tot $10,0 \pm 0,9$ cm/sec. Bij een dosering tot 1 mg zou DHE de weerstand van het arteriële vaatsysteem niet duidelijk verhogen (RIECKERT 1971).

Bovengenoemde experimentele bevindingen hebben geleid tot klinische toepassing van DHE ter preventie van post-operatieve veneuze trombose. Hierbij is gebleken, dat toediening van 0,5 mg DHE subcutaan of intramusculair 2 uur pre-operatief en daarna om de 12 uur gedurende minstens 7 dagen een preventief effect heeft in een mate, vergelijkbaar met die van „low-dose” heparine (5000 IE s.c.) volgens hetzelfde schema (BUTTERMAN 1977; ADOLF e.a. 1978). De combinatie van deze twee stoffen is zeer effectief zelfs bij totale heupoperaties, waarbij het tromboserisico het grootst is (KAKKAR 1980).

Literatuur: ADOLF, J. e.a. (1978) *Geburtsh. u. Frauenheilk.* 38, 98. – BUTTERMAN, G. (1977) In: H. W. PABST en G. MAURER, *Post-operative Tromboembolie-Prophylaxe*. Schattauer, Stuttgart. – CHU, D. e.a. (1976) *Postgrad. med. J.* 52, Suppl. 1, 32. – KAKKAR, V. (1980) *Scand. J. Haemat.* 25, Suppl. 36, 187. – RIECKERT, H. (1971) *Fortschr. Med.* 89, 173. – SCHNIZER, W. e.a. (1976) *Herz-Kreislauf* 8, 677. – STÜRMER, E. (1970) *Cardiology* 61, Suppl. 1, 290. – WELSUM, R. A. VAN (1982) *Ned. T. Geneesk.* 126, 250.

Zwolle, februari 1982

C. J. RUSSCHEN

Het bovenstaande commentaar betreft de zinsnede dat de venoconstrictie geremd wordt door ergotaminederivaten door het blokkeren van α -adrenerge receptoren. Bedoeld wordt dat het effect van exogene noradrenaline (venoconstrictie) geantagoneerd wordt door ergotaminederivaten. Het is inderdaad juist dat dihydroergotamine alleen een venoconstrictie geeft. De dosering waarmee dit effect bereikt wordt is overigens lager dan de dosering waarmee het effect van exogene noradrenaline geblokkeerd wordt. De arteriële weerstand blijft onveranderd (MELLANDER en NORDENFELT 1970)

Literatuur: MELLANDER, S. en I. NORDENFELT (1970) *Clin. Sci.* 39, 183.

Amsterdam, februari 1982

R. A. VAN WELSUM

BERICHTEN

Buitenland

VERENIGDE STATEN

De verspreiding van penicillinase vormende gonokokken. – Nadat het Center for Disease Control in de Verenigde Staten in 1976 voor de eerste maal een penicillinase (β -lactamase) vormende gonokokkenstam (PVNG) had gekweekt, werden in alle werelddelen dergelijke stammen aangetroffen. Men neemt aan dat het gaat om een steeds verdergaande verspreiding ervan. Dat uit een aantal landen nog geen meldingen werden ontvangen, wijt men aan een tekort aan laboratoriumfaciliteiten (*Morbid. Mortal. wkly Rep.* (1982) 31, 1). Aangezien een andere medicamenteuze behandeling kostbaar is, blijft penicilline het eerst gebruikte geneesmiddel. Dit bevordert de selectie naar de kant van de resistente stammen en maakt dat de betreffende patiënten langer besmettelijk blijven en tevens grotere

kans hebben op complicaties. Uit een Editorial blijkt dat het aantal gevallen dat in de V.S. ter kennis is gekomen, gestegen is van 328 in 1979 tot 1910 in de eerste 9 maanden van 1981. Dit schrijft men toe aan toeneming van het aantal geïmporteerde gevallen, voornamelijk uit de Filippijnen, Thailand en de republiek Korea, en aan een voortgaande verspreiding in de voornaamste centra zoals New York City, Miami en Los Angeles. Om de import te beperken, raadt men spectinomycine aan ter behandeling van ongecompliceerde gevallen van anogenitale gonorrhoe bij patiënten die deze ziekte opliepen in landen met een hoge prevalentie van PVNG.

In verschillende regio's van de V.S. heeft men verspreiding van PVNG weten te keren door laboratoriumonderzoek en een nauwgezette controle van patiënten en hun contacten; bovendien door screening van groepen met een hoog risico voor PVNG en door behandeling met specti-